

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն՝ Ս. Միքայելյան

<<31>> օգոստոս 2022 թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ

ԴԱՍԴԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Արագածոտնի մարզ

Աղձքի միջն. դպրոց, 8-րդ դասարան

Սարգսյան Արմինե Հովհաննեսի

<<2022-2023>> ուսումնական տարի

ՀՀ կառավարության N 439-Ն որոշում, 8-ը ապրիլի 2010 թվական

Քաղվածք

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԵՐԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման,

համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և

գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,
ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,
զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,
է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,
ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.
4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, զթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք.

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական
հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>,
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության
(կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակալական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
 - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը,
 - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
 - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
 - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
 - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
 - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
 - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
 - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
 - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
 - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
 - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատության արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տեղեկություններ աշակերտների մասին	2-3
Կրթարհաստիարակչության աշխատանքների շրջանակն ուղղությունները	4-9
Դասագրքերի բաշխումը	10-11
Դասարանի մասնակցությունը ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
Աշակերտների մասնակցությունը ՆԱԽԱՄԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
Դասղեկի ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
Դասղեկի աշխատանքները ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ, ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵԼՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏԼՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
Դասղեկի ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ	Աշակեր- տական շարժի համարը	Ծննդյան թիվ	ամիսը	օրը	սեռը	հասակը	քաշը
1	Աբրահամյան Աստղիկ Վարդանի	հր. N=59 31.08.2015թ.	51	2009թ.	08	01	իգ.	147սմ	39կգ
2	Ավդալյան Ռուբեն Գառնիկի	հր. N=59 31.08.2015թ.	52	2009թ.	03	05	ար.	163սմ	53կգ
3	Բաղդասարյան Էլեն Կարապետի	հր. N=59 31.08.2015թ.	54	2009թ.	01	02	իգ.	160սմ	50կգ
4	Բավոյան Լյուսի Պողոսի	հր. N=59 31.08.2015թ.	55	2009թ.	06	24	իգ.	163սմ	54կգ
5	Գասպարյան Ռոմիկ Գալուստի	հր. N=59 31.08.2015թ.	56	2008թ.	10	10	ար.	162սմ	52կգ
6	Գասպարյան Սերոբ Վահրամի	հր. N=59 31.08.2015թ.	57	2009թ.	03	21	ար.	161սմ	51կգ
7	Գևորգյան Շուշանիկ Կորյունի	հր. N=59 31.08.2015թ.	58	2009թ.	01	20	իգ.	166սմ	55կգ
8	Եղիազարյան Արտյոմ Արթուրի	հր. N=59 31.08.2015թ.	59	2009թ.	10	21	ար.	167սմ	56կգ
9	Ղայմայան Արսեն Համլետի	հր. N=59 31.08.2015թ.	62	2009թ.	09	29	ար.	158 սմ	49կգ
10	Մելքոնյան Մուսաննա Սամվելի	հր. N=59 31.08.2015թ.	63	2009թ.	04	11	իգ.	162սմ	50կգ
11	Մելքոնյան Ֆրունզիկ Սամվելի	հր. N=59 31.08.2015թ.	64	2009թ.	04	11	ար.	152սմ	49կգ
12	Մկրտչյան Ժորա Գևորգի	հր. N=59 31.08.2015թ.	66	2009թ.	06	20	ար.	158սմ	51կգ
13	Պետրոսյան Աշոտ Գևորգի	հր. N=59 31.08.2015թ.	67	2009թ.	09	03	ար.	157սմ	44կգ
14	Սահակյան Նարեկ Գոռի	հր. N=59 31.08.2015թ.	68	2009թ.	06	13	ար.	154սմ	44կգ

15	Սարգսյան Գևորգ Գեղամի	հր. N=59 31.08.2015թ.	69	2009թ.	12	07	ար.	152սմ	42կգ
16	Սարգսյան Դավիթ Համլետի	հր. N=59 31.08.2015թ.	70	2008թ.	05	25	ար.	158սմ	46կգ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ծանոթություն
1	գ. Աղձք, փ. 1, տ. 13	055163390	մենատնտես	բավարար	
2	գ. Աղձք, փ. 13, տ. 9	094931510	մենատնտես	բավարար	
3	գ. Աղձք, փ. 19,1 փկղ. տ. 2	077728358	մենատնտես	անբավարար	
4	գ. Աղձք, փ. 19,1 նրբ. տ. 2	093711740	մենատնտես	բավարար	
5	գ. Աղձք, փ. 6,1 նրբ. ք. 13	094760655	մենատնտես	բավարար	
6	գ. Աղձք, փ. 6, տ. 16	098098254	մենատնտես	բավարար	
7	գ. Աղձք, փ. 1,37 հասցե	093545047	մենատնտես	բավարար	
8	գ. Աղձք, փ. 13, տ. 8,1 նրբ.	077623793	մենատնտես	բավարար	
9	գ. Աղձք, փ. 19, տ. 26	093434412	մենատնտես	անբավարար	
10	գ. Աղձք, փ. 13, ք. 15	077849242	մենատնտես	բավարար	
11	գ. Աղձք, փ. 13, ք. 15	077849242	մենատնտես	բավարար	
12	գ. Աղձք, փ. 13, ք. 24/1	094751215	մենատնտես	բավարար	
13	գ. Աղձք, փ. 1, տ. 25	041556269	մենատնտես	բավարար	
14	գ. Աղձք, փ. 14, տ. 9	077119320	մենատնտես	բավարար	
15	գ. Աղձք, փ. 1, տ. 32	094165875	մենատնտես	բավարար	
16	գ. Աղձք, փ. 21,1 փկղ.,3 հասցե	098440472	մենատնտես	անբավարար	

ԿՐԹԱԴԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)___
- 8-րդ դասարանում սովորում են 18 աշակերտներ: Դասարանում սովորող աշակերտները կարգապահ են և բավարարում են կրթական ծրագրով սահմանված պահանջները՝ ըստ մակարդակների: Նպատակասլաց ու հետևողական աշխատանք է տարվում, որ աշակերտների համար ուսումնական պրոցեսը լինի դյուրին և հետաքրքիր, որպեսզի աշակերտները կարողանան հաղթահարել իրենց առջև ծառայած ուս. դժվարությունները:

- Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում_____
- 8-րդ դասարանում ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները տարվելու են ընդհանուր հանրակրթական ուսուցման պրոցեսի շրջանակներում: Ըստ դրա նախատեսված աշխատանքներն են՝

1. աշակերտի մոտ ձևավորել հարգալից վերաբերմունք լեզվի, մշակույթի և ազգային ավանդույթների նկատմամբ՝ դարձնելով նրան այդ արժեքների կայուն կրող ,
2. յուրաքանչյուր անհատի մոտ ստեղծել ինքնակատարելագործման ներքին պահանջ,
3. օգնել աշակերտին արդյունավետ կերպով հարմարվել աշխարհում անընդհատ տեղի ունեցող փոփոխություններին,
4. զարգացնել սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը,
5. նպատակաուղղել սովորողի արժեքային համակարգի ձևավորումը:

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն _____

Հոգևոր դաստիարակության միջոցով սովորողի հայացքն ուղղում ենք իր ներքին հոգևոր աշխարհին ու օգնում՝ այնտեղ գտնելու և հասնելու իր ճանապարհին, իր Առաքելությանը, իր կոչմանը, իր ոգու հարստությանը, որ հետո պիտի երևան հանի, սովորեցնենք իր ներքին աշխարհում հոգևոր կյանքով ապրել՝ մտածել, ձգտել, իրեն հերոս պատկերացնել և արժանավոր արարքներ իրականացնել:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն _____

Երեխայի գեղագիտական դաստիարակությունը նախ սկսվում է ընտանիքում, գեղեցիկը բնության, արվեստի, շրջապատող , իրականության մեջ տեսնելու ընդունակության զարգացումից, երեխաների գեղագիտական զգացողությունների ձևավորումից:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն _____

Մատաղ սերնդի ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունը մշտապես գտնվել է ժամանակակից դպրոցի ուշադրության կենտրոնում: Խիստ կարևոր է սովորողների մոտ կատարելագործելու իրենց աշխատանքի, ազգի, նրա ավանդույթների և հաղթանակների նկատմամբ հարգանքը և հպարտության զգացումը:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն _____

Ֆիզիկական զարգացման համար անհրաժեշտ է համագործակցել դպրոցի բժշկի հետ՝ դասարանի աշակերտների ֆիզիկական ու առողջական վիճակը ուսումնասիրելու նպատակով, նրա հետ միասին աշակերտների համար անցկացնել զրույցներ, զարգացնել արտակարգ իրավիճակներում ճիշտ կողմնորոշվելու կարողություններ և հմտություններ:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն _____

Աշխատանքային դաստիարակությունը իրականացվում է ամենօրյա կրթական պրոցեսում՝ բոլոր դասաժամերի ընթացքում . ս ո վ ո ռ ե ց ն ե լ ա շ խատե լ . այ ս ին դ ի ը ը պե տք է լ ու ծ ե լ թե՛ լ ե գ վ ի և գ ր ա կ ան ո թ յ ան , թե՛

աշխարհագրուն և թե պատմունի անդամներին: Յուրաքանչյուր անդամ պետք է կառուցել որպես աշխատանքի ուսուցման անդամները կառուցել որպես աշխատանքի ուսուցման անդամներ:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն _____

Սովորողները պետք է լուծեն ոչ թե գլոբալ էկոհարցեր, այլ հիմնահարցեր, որոնք վերաբերում է իրենց շրջապատին: Պետք է կարողանան տեսնել, գնահատել, կանխել իրենց շրջապատում տեղի ունեցող բնապահպանական խախտումները, հմտությունները փոխանցել ընտանիքի անդամներին և ընկերներին:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը _____

Դպրոց-ընտանիք համագործակցության բարելավումը նպատակ ունի՝

1. էլավելի արդյունավետ դարձնել դպրոց-ընտանիք փոխազդեցության համակարգը՝ բարձրացնելով փոխադարձ վստահության մակարդակը,

2. բարձրացնել աշակերտներին ուսուցման արդյունքների համար ծնողներին պատասխանատվությունը:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
1-ին շաբաթ	Պահի ընթացքում դասընկերները ստանալու իրավունքներն ու պարտականությունները: Մշակումները պարտավորվեցին կատարել իրենց պարտականությունները:	05. 09. 2022- 09. 09. 2022	դասղեկ

2-րդ շաբաթ	Պատկերի և սքաներների համաձայնությամբ ավագի պարտականությունները կատարում է Ալիսյան Ռուբենը:	12. 09. 2022- 16. 09. 2022	դատել
3-րդ շաբաթ	Պատկերի և սքաներների համաձայնությամբ ընտրվում են հերթապահներ:	19. 09. 2022- 23. 09. 2022	դատել
4-րդ շաբաթ	Կազմակերպվում է դասարանական քննարկում հայ բենավորությամբ, հայ բենիքի օգնությամբ մասին:	26. 09. 2022- 30. 09. 2022	դատել
5-րդ շաբաթ	Պատկերը խոսում է դասարանի մաքրության մասին, որ յուրաքանչյուր սքաներ սպասարկող է չտրոստել և մաքուր պահել դասարանը, ինչպես ծաղիկները:	03. 10. 2022- 07. 10. 2022	դատել
6-րդ շաբաթ	Առաջին սքաներների պայուսակները, գրքերը, սեսերը, պարաստվածությունը դասերին, օրագրերում գնահատականների անցկացումը: Առաջին սքաներների հիգիենան, պարաստվածությունը սքաներներին, որպեսզի ամեն օր հետևեն հիգիենայի կանոններին:	10. 10. 2022- 14. 10. 2022	դատել
7-րդ շաբաթ	Առաջին սքաներների պայուսակները, գրքերը, սեսերը, պարաստվածությունը դասերին, օրագրերում գնահատականների անցկացումը:	17. 10. 2022- 21. 10. 2022	դատել
8-րդ շաբաթ	Մշակերտները պատահանում են դատելի հարցերին և ներկայացնում այն գիտելիքը, որը ստացել են դպրոցում և կարևորում դպրոցի դերը:	31. 10. 2022- 04. 11. 2022	դատել
9-րդ շաբաթ	Պատկերը ներկայացնում է, թե ինչ է քաղաքակրթությունը, ինչպես սես է վարվեն դպրոցում և այլ միջավայրում քաղաքակրթի լինելու համար:	07. 11. 2022- 11. 11. 2022	դատել
10-րդ շաբաթ	Դատելը կարևորում է լեզուների իմացությունը: Աշակերտները պատասխանում են դատելի տված հարցերին՝ լեզվի վերաբերյալ: Վերջում կատարում են եզրահանգում:	14. 11. 2022- 18. 11. 2022	դատել
11-րդ շաբաթ	Աշակերտները իրենց մտքերն են արտահայտում կենցաղում	21. 11. 2022-	դատել

	խնայողություն անելու վերաբերյալ:	25. 11. 2022	
12-րդ շաբաթ	Յուրաքանչյուր աշակերտ թղթի վրա գրում է իր վատ հատկանիշները և կատարվում է քննարկում:	28. 11. 2022- 02. 12. 2022	դասղեկ
13-րդ շաբաթ	Յուրաքանչյուր աշակերտ ներկայացնում է իր պատկերացումները դպրոցի և տան վերաբերյալ, դրանց ընդհանրությունները և տարբերությունները	05. 12. 2022- 09. 12. 2022	դասղեկ
14-րդ շաբաթ	Դասղեկը խրախուսեց բարձր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներին և հորդորեց ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներին բարձրացնել ուսման առաջադիմությունը:	12. 12. 2022- 16. 12. 2022	դասղեկ
15-րդ շաբաթ	Ամփոփելով կիսամյակը՝ դասղեկը խրախուսում է կարգապահ աշակերտներին և դաստիարակչական աշխատանք տանում անկարգապահ աշակերտների հետ:	19. 12. 2022- 23. 12. 2022	դասղեկ
16-րդ շաբաթ	Աշակերտները ընթերցեցին ընկերության վերաբերյալ մի նյութ և կազմակերպվեց դասարանական քննարկում:	09. 01. 2023- 13. 01. 2023	դասղեկ
17-րդ շաբաթ	Աշակերտներից ոմանք ստեղծագործեցին բանաստեղծություն, ոմանք էլ գրեցին շարադրություն ծնողների մասին:	16. 01. 2023- 20. 01. 2023	դասղեկ
18-րդ շաբաթ	Համադասարանական քննարկում, թե ինչու է մարդն անմահ գործով:	23. 01. 2023- 27. 01. 2023	դասղեկ
19-րդ շաբաթ	Աշակերտները արտասանում են Թումանյանի քառյակներից և ընթերցում հատվածներ նրա կյանքից : Դասղեկը կարևորում է գրքի արժեքը և նրա դերը մարդու կյանքում:	30. 01. 2023- 03. 02. 2023	դասղեկ
20-րդ շաբաթ	Հարց ու պատասխանի ձևով յուրաքանչյուր աշակերտ ներկայացնում է իր պատկերացումը գիտելիքի և նրա	06. 02. 2023- 10. 02. 2023	դասղեկ

	կարևորության մասին:		
21-րդ շաբաթ	Աշակերտները գարնան գալուստը նշում են երգելով, քանաստեղծություններ արտասանելով և գարնանային բնանկարներով	13. 02. 2023- 17. 02. 2023	դասղեկ
22-րդ շաբաթ	Դասղեկը ներկայացնում է յուրաքանչյուր աշակերտի ճշտապահությունն ու թերացումը:	20. 02. 2023- 24. 02. 2023	դասղեկ
23-րդ շաբաթ	Դասղեկը կատարում է դաստիարակչական աշխատանք դասարանում համերաշխության մթնոլորտ ստեղծելու նպատակով:	27. 02. 2023- 03. 03. 2023	դասղեկ
24-րդ շաբաթ	Աշակերտները նստում են զույգերով, թույլ աշակերտի կողքին նստում է լավ սովորող աշակերտ: Զույգերին բաժանվում է քարտեր, որոնց վրա գրված թեմաները լավ աշակերտները բացատրում են իրենց կողքի թույլ աշակերտին՝ սովորելով նյութը, սովորեցնում է ընկերոջը:	06. 03. 2023- 10. 03. 2023	դասղեկ
25-րդ շաբաթ	Կազմակերպվում է դասարանական քննարկում կարդացած գրքի և նրանց թողած տպավորությունների մասին:	13. 03. 2023- 17. 03. 2023	դասղեկ
26-րդ շաբաթ	Աշակերտները պատասխանում են դասղեկի գեղեցիկի և սիրո վերաբերյալ հարցերին, ներկայացնում են իրենց պատկերացումները և վերջում կատարում եզրահանգումներ:	20. 03. 2023- 24. 03. 2023	դասղեկ
27-րդ շաբաթ	Կազմակերպվում է դասարանական քննարկում , թե աշակերտները ինչ են հասկանում դաստիարակություն ասելով:	03. 04. 2023- 07. 04. 2023	դասղեկ
28-րդ շաբաթ	Աշակերտները դիտում են ֆիլմ (փաստագրական) մեր պատմության մասին :	10. 04. 2023- 14. 04. 2023	դասղեկ

29-րդ շաբաթ	Յուրաքանչյուր աշակերտ ներկայացնում է , թե ինչ մարզաձևով է զբաղվում և դիտում են տեսանյութ առողջ ապրելակերպի վերաբերյալ:	17. 04. 2023- 21. 04. 2023	դասղեկ
30-րդ շաբաթ	Ի՞նչ է կամքը, դասարանական քննարկում կամքի ուժի դրսևորման վերաբերյալ	24. 04. 2023- 28. 04. 2023	դասղեկ
31-րդ շաբաթ	Աշակերտները իրար հաջորդելով ներկայացնում են պատմության մեջ հայերի տարած հաղթանակները, այնուհետև դասղեկն իր խոսքով ամփոփում է դասը:	01. 05. 2023- 15. 05. 2023	դասղեկ
32-րդ շաբաթ	Ֆիլմի դիտում մայիսյան հերոսամարտերի մասին :	08. 05. 2023- 12. 05. 2023	դասղեկ
33-րդ շաբաթ	Դասղեկը ներկայացրեց աշակերտների առաջադիմությունը և ամփոփեց կիսամյակը:	15. 05. 2023- 19. 05. 2023	դասղեկ
34-րդ շաբաթ	Դասղեկը աշակերտներին հանձնարարում է ամառային արձակուրդներին կարգալ ուսումնական պլանով նախատեսված գրքերը:	22. 05. 2023- 26. 05. 2023	դասղեկ

Անվանումը	Հայ ոց լ եզու			Հայ գրակ.			Ռու սաց լ եզու			Պերսաներեն			Մշխարհագրու թ ու ն			Հայ ոց պատ.			Համ. պատ.			Հ. ե. պ			Հասարակագիտութ յ ու ն		
	Դասամատյա րն համառոտ	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց	ստացվալ	վարձավճար հանձնեց
1	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
2	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
3	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
4	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
5	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
6	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
7	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
8	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
9	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
10	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
11	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
12	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
13	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
14	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
15	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
16	գ	460		գ	460		լ	420		լ	490		լ	410		լ	410		լ	420		լ	300		լ	380	
17																											

Աղյուսակ	Հանրահարցի վարձար			Երկրաչափություն			Քիմիա			Ֆիզիկա			Մենսպարսումություն			ՆՊ			Ինֆորմ.			վարձար	ստորագրութ.	ստորագրութ.		
	Դասակարգում	ստացավ	հանձնեց	ստացավ	վարձար	հանձնեց	ստացավ	վարձար	հանձնեց	ստացավ	վարձար	հանձնեց	ստացավ	վարձար	հանձնեց	ստացավ	վարձար	հանձնեց	ստացավ	վարձար	հանձնեց				Ընդամենը	Մտացողի
1	գ	460		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
2	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
3	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
4	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
5	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
6	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
7	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
8	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
9	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
10	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
11	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
12	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
13	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
14	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
15	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		
16	գ	380		գ	460		լ	360		լ	360		լ	360		լ	330		լ	350				6920		

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

Անցկացման օրը	Դասղեկի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, զրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությանը	ծանոթություն
---------------	--	--------------

	Իմ իրավու նքներն ու պարտականու թյ ու նները	
	Ավագի րնտրու թյ ան և պարտականու թյ ու նների Բսջխու մ	
	Ընտրել հերթապահներին	
	Հայ ըենիքը վտանգի մեջ է	
	Անքու ր դասաենյ ակ	
	Ատու գել աջակերսների գրքերը սեւերը և պյ ու սակները	
	Պահպանել հիգիենայ ի կանոնները	
	Ինչ է ինձ համար դարոցը	
	Քոլաբավարու թյ ան նշանակու թյ ու նր մեր կյ անքու մ	
	Քանի յ եզու գիտես, պ նքան մարդ ես	
	Պեսք է, սրոյ ոք, ինպ էլ	
	Իմ մեջ ձևավորված վատհամայնիչները	
	Դարոցը մեր սու նն է	
	ՌԲանն առաջադիմու թյ ու ն	
	Կիսակ սկի ակնվու մ	
	Ընկերասիրու թյ ու ն	
	Մշխարհու մ ծնողներից թանկ. . .	
	Անդն անմահ է գործով	
	Թու մանյ անն ու գիրքը	
	Պիսել իքը հարստու թյ ու ն է	
	Օտկարու յ ր գարու ն	
	Ճշտապիտու թյ ու ն խոսքու մ և գործու մ	
	Համերաջխդասարան	
	Ինքդ սովորեցի ր, սովորեցրու րնկերջդ	
	Պիրքը իմ կյ անքու մ	
	Ձեղեցկու թյ ու նր ծնու մ է սեր	
	Դասիսարակու թյ ու նր տանր և դարոցու մ	
	Իմ երկրի պատու թյ ու նր	
	Մտոջ և անվտանգ ասրել ակերպ	
	Անու ր կամքի դրսևորու մ	
	Միիու թյ ու նր ծնվու մ է պյ քարու մ	
	Այ իսը հաղթանակների ակիս	
	Կիսակ սկի ակնվու մ	
	Ի նչ րնթերցել սրձակու րդին	

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ
Ծնողկոմիտեի կազմը

Նախագահ՝ _____ Գասպարյան Մարիամ _____
անդամներ՝ _____ Բավոյան Քրիստինե _____
անդամներ՝ _____ Սարգսյան Հասմիկ _____
անդամներ՝ _____ Սահակյան Արաքս _____
անդամներ՝ _____ Մելքոնյան Սիմա _____
անդամներ՝ _____
անդամներ՝ _____

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻՑ ՔԱՂՎԱԾՔՆԵՐ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

- 1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.
- 2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.
- 3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.
- 4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈԴՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈԴՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԿՋԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը ննպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնությունը:

ՀՈԴՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև սովյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնանյութական բազայից.

4) մասնակցելու ներդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒՍՅՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈԴՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով:

Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դաստեղծի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դաստեղծի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դաստեղծը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասողեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասողեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասողեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասողեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասողեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործածության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ